

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN vasárnap és csütörtökön :
Előfizetési ár :
egy évre 2 K. 50 F. Félévre 3 K. Egész évre 10 K.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a kéziratok címzendők,

Hirdetéseket és nyitltéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésélt áron számít fel.

Khuen a pártjához.

Tökéletesen értjük : újévkor üdvözölni kell a miniszterelnököt s az üdvözölt miniszterelnöknek ilyenkor viszont beszédet kell mondania, S értjük, hogy a két beszéd egy harmonizál egymással, mint a kisbögő a nagybögővel, s ha pártot és kormányt nyomná is a helyzete, nem azzal álnak egymás elé, hogy ki is sirják magukat. De a miniszterelnöki újévi beszéd politikai perspektívát is állítana, ezért nem lehet az egész czeczót pusztá formalitásnak tekinteni, hanem mérlegelni is illik, miben lehet igaza, és miről tudjuk és tudja talán ő is, hogy nincsen igaza?

Hát igaza egyetlen egy mondásában van. Abban, hogy a lefolyt parlamenti esztendő meddő volt. Minden egyében nincs igaza. Nincs igaza mikor a pártja nagy szolidaritását és kitartását magasztalja. A pártja nem szolidáris nem is két-, hanem sokfelé huz minden tekintetben, különösen az erősen hangoztatott liberáliszmus szempontjából. S a pártja mindent tett, csak túlságosan nem lámogatta, mert sohasem tudott száz embert a Házban tartogatni, sohasem tudta őket az obstrukcióval szemben egy nézetre terelni. Mindig voltak elszánt harkosok, mikor ő békés türelmet prédikált, s rajával támadták a békeapostolok, mikor az öklét rázta. Leketetlen, hogy Khuen igazán meg lenne elégedve a pártja magaviseletével. De mit csináljon? Ha megmondja az igazat, akkor még rosszabbul jár.

S mit tartsunk a lefolyt meddő időben talált eredményekről? A nemzet fokozódott szimpátiájáról, a mit óvatosan a törvényhatósági megnyilatkozásokból következtet, s a pártnak az éddiginél is erősebb összetartásáról? Az utóbbiról már megmondtuk hogy frázis. Az előbbiről? a nemzet szimpátiája egyrészt merő apathiában nyilatkozik meg az egész politikai élet iránt, másrészt forrongó keserűségben a súlyosodó gazdasági helyzet miatt, melyben a kormány abszolúte nem támogatja. Pedig a kormány éppen azzal jött hogy ezekben a bajokban akar neki a munkájával segíteni. Mnnkapárt és nem véderőpárt a Khuen programja, s hogy a véderő miatt nem tud dolgozni, az lehet igaz, de nem mentség, mert Khuennak ezt már akkor

kellett tudnia, mikor a nemzeti munkát ígérte. Az obstrukció a véderőjavaslat ellen nem volt váratlan és semmi esetre sem valami, a mit mint eshetőséget nem lehetett volna számbavenni. Ez a véderőjavaslat tehát nem közbejött akadály a munkának hanem kvázi előzetes föltétel, mely ha nem teljesül, ő sem teljesíti a mit a nemzetnek ígért.

Megnövekedett szimpátiáról beszélni tehát nem lehet. Való igaz, hogy a törvényhatóságok eítelik az obstrukciót, de mit jelent ez? Nem szimpátiát, hanem felhívást a kormányhoz, hogy végezzen az obstrukcióval. Ezekre a határozatokra hivatkozhatik, ha majd megküzd az obstrukcióval, de nem hivatkozhatik mint a szimpátia jelére. Ellenkezőleg A helyzet az hogy ime egy obstrukció, mely — szemben az eddigiekkel — nem népszerű, sőt gyűlöletes; az egész ország ellene szól, s a kormány még sem tehet ellene semmit. Tény, hogy az ország részéről a kormány erősebb támogatást nem kaphat, mint Khuen kapott a törvényhatóságoktól. S mire ment ez. zel? Arra, hogy nekidurálta magát, fölkaavart egy elnökválságot, hogy aztán minden a régiiben maradjon. Megeresztett titokzatos fenyegetéseket, hogy aztán nyájasan mosolyogjon: félreértés! Es most? Most megint csak mondja, hogy állja a harcot, s a pártja szónoka is variálja: meg kell menteni a Ház munkaképességét, de hogy hogyan, hogy mire szánták magukat, arról nem szólnak, s bocsásanak meg, ha egy kicsit gyanakszunk, arról nincs is sejtelmük.

Egybevetve a miniszterelnök újévi beszédét a miniszterelnök újévi előtti felhivatalosával, mely kardszörtetve az ellenkéket szólítja föl, hogy találjon ki valamit, lehetetlen elnyomni a gondolatot, hogy a kormánynek egész terve abból a reményből áll, hogy az ellenék czakugyan ki fog valamit találni. Az ellenék viszont sokkal elihetőbben azt mondja: ő bizony nem fog semmit sem kitalálni, hanem ott folytatja, a hol abbahagyta. Ennek a programnak megvan a kormányé föltt az az erőssége, hogy nyilvánvalóan megvalósítható, míg amaz nyilvánvalóan nem valósítható meg azzal az ötletkincscsel, életrevalósággal, bátorsággal és megbízhatósággal, melyet a kormány és pártja eddig tanusított. A míg beje-

lentik az energiát, addig úgy állana, mikor aztán kenyértörésre kerül a sor, akkor fölfeledek magukban a törvénytiszteletet s csak törvényes eszközök t E jelszóval vonulnak vissza a meddő tehetetlenség terére.

Nem, ha a miniszterelnök az ellenékre hatni akar, akkor kézzelfoghatóbban meg kellene azt győzni arról, hogy a további obstrukcióban tényleg érheti valami baj. Az eddigiek után ilyen aggodalom nem igen kelet bennük, es ha a miniszterelnök akár csak újévi udvariasságból pártjának eddigi támogatásában találja meg az egyetlen erejét, akkor ugyan csak ki van zárva, hogy a jövő bejelentett harcától valami nagyon megijedjenek. A kimélet ebben a harcban: Öngyilkosság.

A miniszterelnök újévi beszéde.

Szokásos, hogy a politika pártjai újévi napján üdvözlik vezéreiket. A szokásos új évi üdvözlések közül magasra kiemelkedik Plosz Sándor volt igazságügyi miniszter és egyetemi tanárnak Gróf-Khuen-Hédervary Károly miniszter elnökhöz intézett tartalmas beszéde, melyben főként a parlament munkaképessége helyreállításának szükségét hangoztatta.

Sajnálattal mutat rá, hogy az év nagy része a törvényhozó testületben meddő időtöltéssel telt el s ez ország levonta a mult év tapasztalataiból azt a tanulságot, hogy a parlament munkaképességét helyre kell állítani. Ez pedig csak akkor fog bekövetkezni ha a képvisviselet háztárgyalásai jövőben a házszabályok valódi intenciójának megfelelően fognak haladni.

A miniszterelnök válasza a következő volt.

— Az újév alkalmából kifejezett megleghangu üdvözléseketért, a mely mélyen meghatott minket, fogadjátok miniszterársaim nevében is legmelegebb köszönetünk nyilvánítását. Az a viszony, a mely köztünk a közelet terén való együttműködésünkben kifejlődött, a mint tisztelt szónokotok is azíve volt? hangoztatni, az elvek azonoságán alapul. Az épen áltaiad is hangoztatott hatvanhetes alapelvek ezek, a melyeket a nemzetnek bölcs államférfiai higgadtan átgondolva teremtetek meg. Ezeket akarjuk mi? fenntartani, ápolni és terjeszteni, hogy mely gyökeret verve a nemzet széles rétegébe, ezáltal igaz hitünk szerint hosszú időkre olyan biztos, nyugodt alapot teremtsenek, a melyen a nemzet egész életét be rendezhesse nagy czéjának elérésére.

Es ha van még valami, a mi ezen

nagy célok elérésére minket továbbra is egyesít: ez az a szabad gondolkodás, az a szabadelvűség, a mely pártunkban mindnyájunknak közkincsévé vált.

A parlament munkaképességéről voltál szives említést tenni. Hiszén nekünk, a ki, a mint helyesen mondtad, a munka jegyében születünk meg, nekünk első feladatunk arról gondoskodnunk és minden tekettségünket, minden erőnket arra szentelnünk hogy a parlamenti életnek ezen előfeltételét a magunk részli is biztosítsuk. Szives voltál jelezni, hogy követtettek hibák, multban abban, amit eljárásomban szükségesnek és helyesnek tartottam. Hálas szívvel mindok nektek ezért köszönetet. Még inkább köszönöm azt, hogy jövőre is kiáltásba helyezitek szives támogatásokat.

Ha meddő volt talán a parlament működésében a legutóbbi félv, nem mondhatjuk, hogy a mi eljárásunk hiábavaló lett volna. Ellenkezőleg; én ugy tudom és úgy érzem, hogy két irányban is nagy előnyököt biztosított nekünk ezen meddőnek mondott munkánk. Az egyik abban áll hogy ezen magunktartása által megnyertük a nemzet színpatját, ez mutatja a törvényhatóságoknak általam nem eléggé hangzatható hálaival fogadott megnyilatkozása.

De még egy mást is eredményezett ez az idő. És ez az, hogy — ha ugyan ez egyáltalában lehetséges volt, még jobban összeforrasztott bennünket. Minket, a kiket az elvek hoztak össze, ez a küzdelem olyan barátokká, olyan szövetségessékké tett, minket, pártot és kormányt, hogy ez a két momentum: a nemzetnek helyeslése egyfelől és erőnknek ez az egyesülés által való növelése másfelől megadja a hitet, megadja a reményt arra, hogy céljainkat el is fogjuk érni.

En, a ki az életben elég hosszúra nyúlt politikai működésem alatt mindig a küzdelem középpontján állottam, és nem egyszer élesebb harcra is kényszerültem, nem riadtam ettől sem vissza, ha meggyőződéseim szerint csak úgy tudtam szolgálni hazám érdekét. Így vagyok ma is. De valamint minden áldozatra* készen vagyok e téren, azért mégis épp úgy miként a multba, a jövőben sem akarok kizárni egy békés fejlődést sem, ha ez a nemzet érdekében összeegyeztethető, de csak ezen az aron, egyébként nem. Egész határozottsággal egy cél felé törekzünk. És e tekintetek mindig ugyan törvényes, de olyan eszközökkel is kívánunk élni a melyek céljaink elérését csakugyan biztosítják is.

E tekintetben nyugodt lélekkel nézhetünk a jövőbe. Mert hiszen mit is kívánunk ma az újév első napján a nemzetnek mást, mint békét és nyugalmat? Ezt óhajtva szívünkben, tudjuk, hogy megfelelnünk a nemzet érzéseinek is, mert hiszen a nemzet is csak békét, nyugalmat óhajt. De ha vár valamit tőlünk a nemzet, elvárja tőlünk a munkát. Mi ennek is meg akarunk felelni; mi dolgozni akarunk, mi munkálkodni akarunk, a minthogy ez természetes kötelességünk is, mert hiszen a nemzet bizalma azért fordul felénk, mert ez a munkát várta tőlünk és ezt várja a jövőben is.

A magunk részéről nemesak sikert kívánunk mindnyájotoknak munkálkodásotokban és azt az örömet a melyet az elért siker jelent, de azonkívül egyénenként is kedves

családotoknak minden jót, boldogságot, meglegedést egészséget a legmelegebben kívánunk.

Kukoricázás.

Valamikor, nem is nagyon régen, la-punk élénken támogatta a városi tanács azon életre való eszméjét, hogy a tyúkpiacert, tekintettel a fejlődő forgalomra, ki kell bővíteni. A kibővítésre nem állván a városnak saját telkek rendelkezésére, a szükségelt telkeket pedig a tulajdonosok horribilis árakat követelvény: a város a tyúkpiacér kibővítésére megkérte és meg is kapta a kisajátítási jogot.

A bíróság, a telektulajdonosok és Szent-es város kineveztek a kisajátításhoz szakértő becsüselket, de a kiküldött becsüselok oly magára találtak a kisajátítandó telkek értékét, becsülni hogy a polgármester és a tiszti ügyész midőn tudomást vettek a hallatlan kartalanításról, a bíróság előtt nyomban kinyilatkoztatták, hogy a kisajátítási joggal nem kívánunk élni.

Időköszben az úgy békésebb mederbe terelődött s a polgármester mint a város képviselője és az érdekeltek tulajdonosok között birátságos egységessé lett lére a vételre tekintetében. Az ideiglenes adasvétel szerződést a polgármester a körgyűlés elé is hozta, a hépviseelő testület többsége azonban — a különben elég méltányos vételi ügyletbe nem ment bele s a szerződést nem ratifikálta.

Már akkor hallatszottak a képviselő-testület tagjai között hangok, melyeknek az volt értelme: "hogy nem engedjük magunkat kukoricázni".

A tyúkpiacér kibővítése ekkor lekerült a napirendről.

A városi tanács azonban nem ejtette el véglegesen az ügyet, felvette a telektulajdonosokkal újra a tárgyalás fonalat a nagy meglepetésére azt kellett tapasztalni, hogy az egyik tulajdonos, telkének arat, a már megalkudott összegnél 3000 koronával, a másik pedig 4000 koronával csapta feljebb, úgy hogy a tyúkpiacér kibővítésére szánt 29 000 korona összeg 36 000 koronára szökött fel.

Az e fajta telekspekuláció után most már mi is azt mondjuk: ne hagyjon a város magával kukoricázni.

A tyúkpiacér kibővítését semmi más nem tette szükségessé, mint az emelkedő pulykavasár forgalom. A többi szárnyas jószágok számára van ott hely elég.

Azonban, ha elgondoljuk, hogy a 36 000 koronáért tisztán csak üres telket kapunk s annak kikövezése belekerül legalább is 6000 koronába, azt tarjuk hogy nem éri meg a vasosnak, rövid egy hónapi, vagy legfeljebb hat heti szezonért a pulyka ügyre 40—45000 koronát áldozni.

Eiég volt a telek spekulációból és a kukoricázásból.

A kérdést ekkora összeg befektetése mellett másként is meg lehet oldani s ezzel együtt nemcsak a pulykaügy, hanem Szent-es város gazda társadalmának és iparos osztályának régóta sürgetett s immar halasztás nem tűrő érdeke is kielégített nyer s a mi fő és a minék már régen így kellett volna lenni: a miniszter által engedélyezett helypénzesedési jogból befolyó jövedelmet oda fordítanánk, a hová régen fordítani kellett volna.

A vásártéren szedjük derüre borúra a helypénzt, de tavasszal és télen a feneketlen sarak miatt sem az árús, sem a vevő nem tudja a vásártér megközelíteni. Hogy közigazdasági és helypénzbevételi tekintetben mennyi veszteséget jelent ez úgy a városi, mint éppen ezen okból gyéren ide gravitáló vidéki árusítókra s magára Szent-es város, mint jogtulajdonosra néve is, csak az tudja, a ki a mi piaci viszonyainkat, jobban mondva piaci mizeriankat figyelemmel kíséri.

A ki nem hiszi, kérdezze meg a gazdákat és iparosokat, hogy ha jobban tetszik, szerezzen információkat a Csongrád megyei

gazdasági egyesülettől, vagy a szentesi általános iparrestuteltől.

Igenis, áldozatot, jobban mondva gyümölcsöző befektetést kell tennünk piaci forgalmunk emelése érdekében. De ehhez elengedhetlen szükség, hogy olyan elarusító helyünk legyen, melyet úgy az eladó, mint a vevő megközelíthet. Azzal a 36 000 koronával, melyet a tyúkpiacér kibővítésére szeretnénk zsebnkből kisavittatni: a vásártér egy negyed részét ki lehet kövezni s elég lesz téve egy mezőgazdasági termelő, mint az iparosok érdekeinek s e mellett a pulykák is száraz lábál járhatnak.

Még talán attól se idegenkednék senki, hogy a vásártér kikövezése esetén, valamivel nagyobb tarifát fizeszen.

Előfizetési felhívás.

Lapunk a mai számával a XXXIII-ik évfolyamába lépett.

Nagy idő ez egy lap életében. Szerkesztők változtak, szerkesztők jöttek, de a »SZENTES és VIDÉKE« irányja mindig ugyanaz maradt.

Ez a lap kezdetétől fogva mindig a modern szabadelvűségnek volt szószóelője; az a marad ezután is.

Mint politikai organum, támogatni fogja azon törekvéseket, melyeket a kormány a hazra fejlődése, az általános jólét emelése és a legalsóbb társadalmi osztály fokozatos politikai jogkörel való ileruházása érdekében tapétára hoz.

Mint Csongrád vármegye és a Csongrád vármegyei Gazdasági Egyesület, — emelbőbbin hivatalos lapja is — élénk figyelemmel fogja kíséni a vármegye közügyeit s szívvel-lélekkel fog közdeni azon eszméket, gyakorlati megvalósítása mellett, melyeket a gazdasági egyesület célú tűzött ki magának.

A kereskedői és iparos osztály érdekeit — mint eddig is — meleg szeretettel fogja istápolni s a higgadt, modern szociális eszméknek hirdetője s a nép jóléti intézmények szaporításának készséges előmozdítója lesz.

A legerősebb és legközvetlenebb kötelek azonban e lapot *Szent-es városos költi.*

Ehhez az édes, ehhez a kedves szűs várososh. Jelszavunk: *Mindent Szemcséért!*

Azt kívánjuk, hogy Szent-es minél előbb modern város legyen.

Azonak, — a kik hivata és kötelezve vannak Szent-es város szellemi és gazdasági nivójának emelésére — lapunk hasábjai mindig rendelkezésükre állanak.

Magunk is részt kérünk s ki is veszzük részünket a munkából.

Ajánljuk lapunkat a tisztelt közönség jöndulatába.

A Szent-es és Vidéke előfizetési díjai:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	10 kor. — fill.
Fél évre	5 " — "
Negyed évre	2 " 50 "

Az előfizetési díjak Helyben lapunk nyomdájánál, vagy a lapkiadóknál fizethetők le. Vidéki előfizetőinknek check lapokat küldünk, de a járandóság posta utalványon is beküldhető.

Szent-es, 1912. január 3.

A szerkesztőség.

Ujdonságok.

Szentos, 1912. január 4.

— Szeged püspöki székhely. Budapest-ről értesítenek bennünket, hogy Szeged püspöki székhely lesz, még pedig már nem is a távoli jövőben. Hir szerint Jászai Géza címzetes püspököt püspöki helyökhöz nevezik ki Szeged székhellyel, aki széles hatáskörrel bírna Szeged és a csanádi egyházmegye megfelelő nagyobb terület fölött. A helynök a csanádi püspökség javadalmaitól kapna megfelelő ellátást, ami — tekintve az egyházmegye nagy dotációját, semmi nagyobb nehézségekbe nem ütközik. Mi ezt a hírt kétkedéssel fogadtuk, a mi kiútnak Jászai Géza egyik nyilatkozatából is. A pü-pök a következőket mondotta egykor lap kérdésösködésére: Jelenleg semmiféle ilyen hírről nem tudok, de nem is hiszek benne. A dologban annyi az igaz, hogy két három évvel ezelőtt, Csernoch János volt csanadegyházmegyei püspök velem történt magánbeszélgetés alkalmával, amelyben rólam szó sem volt, felemlítette, hogy a csanadegyházmegyei püspökség olyan nagy, hogy azt egy ember nem tudja kellőképpen adminisztrálni. Szóhajott ez alkalommal a szegedi püspöki helynökség is. Újabb kijelentem, hogy csak magánbeszélgetés közben. A felállítandó szegedi püspöki helynökség bizonyos jogokat kapott volna, hogy segítségével lehessen az elfoglalt püspököknek. A dolog a onban ennyiben maradt Glatzföldér Gyula dr. püspökkel ebben az ügyben még nem beszéltem. Ezeket mondotta Jászai Géza püspök a szegedi püspö-ségrő. A nyilatkozatból megtudhatjuk, hogy nagyon távol van Szeged a püspökségtől, akár csak az egyetemről.

— Teherbevallás. Az általános földelmi pótdó mérésükébe céljából, az ingatlanokra bekebelezett tőkék kamatainak bevallása az egész január hónapban az újröröszháza földszinten levő s a közpénztár előlét cölcsarnokában tehető meg. A bevallásnál a bekebelezési végzés és bankkölcsonkönlés a törlesztési könyv is felmutatandó. Figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy a teher bevallások saját érdekükben, a hivatalos órák alatt mielőbb tegyék meg s ne hagyják a dolgot az utolsó napra.

— Változás a tisztviselői karban. A közszolgálat érdekében a polgármester a közigazgatási iktatói teendőkhöz Boné Antal Eddi kiadó; a kiadói teendőkhöz Dósa Sándor eddigi irattárost, az irattárosi teendőkhöz pedig Szeder Ferenc eddigi iktatót bízta meg. Nagyon helyes ez az intézkedés, mert így mindegyik tisztviselő a segédhivatalok minden ágazatában kellő gyakorlatra tesz szert.

— Új állomás elnevezések. Csongrádvármegye közigazgatási bizottságának felterjesztésére megengedte a kereskedelmi miniszter, hogy az Orosháza—Szentos—Csongrádi helyi érdekű vasút „Lajos tanya” állomás nevét „Nagy mágocs”-ra és „Zoltántér major” állomás nevét „Árpádhalom”-ra megváltoztassa s ezen változások 1912. évi május hó 1-től lépjenek életbe.

— Szeszfűzőli tanfolyam szeszgyárvezetők részére. A kassai m. kir. gazdasági akadémián tíz hétre terjedő szeszfűzőli tanfolyam rendeztette. A tanfolyam 1912. évi

február hó 1-én veszi kezdetét és április hó 15-ig tart. A tanfolyam célja mezőgazdasági tiszgyárak részére gyárvezetőket gyakorlatilag és elméletileg kiképezni. A tanfolyamra felvételnél azok, a kik 18. életévüket már betöltötték, hatóság bizonyítvánnyal beigazolni tudják, hogy legkevesebb egy szeszfűzőli idényben szeszgyárban mint gyakorlati munkások alkalmazva voltak és felvételi vizsgával igazolják, hogy a szeszgyártás gyakorlatában kellő jártassággal bírnak. Ugyancsak felvételi vizsga alapján kell beigazolni azt, hogy a magyar nyelvben jartasak, írni, olvasni és számolni tudnak. Részt vehetnek továbbá a tanfolyamon a m. kir. gazdasági akadémiák végzett hallgatói. A tanfolyamra legfeljebb 25 jelentkező vehető fel. Ebben részvesznek azok, a kik gépkezelői szakvizsgát is tettek. A tanfolyam hallgatói a szeszgyárban előforduló összes munkákat végezni kötelesek, kötelesek továbbá a szeszgyártás elméletéből és a szeszadó törvényekről tartott előadásokat szorgalmasan látogatni, a szeszgyártás ellenőrzéséhez szükséges vizsgálati módszerek elsajátítása végett a laboratoriumi munkálatokban részt venni. A tanfolyam befejezésével a résztvevők gyakorlati és elméleti vizsgát tesznek, a melynek eredményéről bizonyítványt nyerne. Tandij 54 korona. A jelentkezők élelczésükről saját maguk tartoznak gondoskodni. Előjegyzéseket 1912. évi január hó 25-ig elfogad a kassai m. kir. gazdasági akadémia igazgatósága, a hol egyuttal bővebb felvilágosítást is lehet nyerni. A kassai m. kir. gazdasági akadémia igazgatósága.

— Szeszfűzőli tanfolyam gazdatisztek és szeszgyar tulajdonosok részére. A kassai m. kir. gazdasági akadémián 1912. évi január hó 5-től 20-ig szeszfűzőli tanfolyam tartatik gazdatisztek és szeszgyar tulajdonosok részére. Ezen tanfolyam célja: megismertetni a résztvevőkkel a szeszgyártás elméletét és a szeszgyártás terén felmerült újabb vívmányokat, az ellenőrző vizsgálatok végrehajtását és a mosók értékesítését. A tanfolyam térsz lehet minden gazdatiszt és szeszgyar tulajdonos, a ki legkésőbb 1912. évi január hó 25-ig a kassai m. kir. gazdasági akadémia igazgatóságánál ebbsli számdékát bejelenti. A tanfolyam csakis az esetben fog megtartatni, ha legalább is tíz résztvevő jelentkezik. A jelentkezők a tanfolyam megtartása, vagy meg nem tartásáról a jelentkezési határidő leteltével azonnal értesítetnek. Tandij 50 korona. Bővebb felvilágosítással szolgál a kassai m. kir. gazdasági akadémia igazgatósága.

— A Szegedi Napló új szerkesztője. A szegedi Napló szerkesztését Kisteleki Ede, eddigi felelős szerkesztő, más irányú elfoglaltsága miatt nem vállalhatván el, a lap szerkesztését Fehér Árpád kártársunk, országosan ismert publicista vette át. Hisz, szűk, hogy Fehér Árpád szerkesztőteendőit — a mint maga is mondja — örömmel, lelkesedéssel, ifjú erővel és komoly felelősséggel fogja ellátni. Szives örömmel üdvözöljük a munkakodásához sikert kívánunk.

— Községi tisztújítás Mindszenten. Mindszent községben a múlt évi december 30-ikán volt a községi tisztújítás. A választás a községi párt fényes győzelmével végződött. Megválasztott bíróvá: Veres Sándor, a ki ezen állását eddig is közmegelegedéssel töltötte be. Másod bírónak egyhangulag Fülöp

Ferencz Kapitánynak Kiss Balázs. Második esküdtnék Mihály János, harmadik esküdtnék Papp Lajos, negyedik esküdtnék Gál Gáspár. Egyhangulag megválasztatták: adópénztárnoknak Vajda György, közpénztárnoknak Gál Vendel és községármak Pölös Mihály. Önmagát becsülte meg Mindszent község, midőn a választást ekképpen ejtette meg s nem hagyta magát tévútra vezettneni.

— Új megálló hely. A magyar kir. Államvasútak igazgatósága arról értesítette a Szentos—Hmvasárhelyi h. é. vasút végrehajtó bizottságát, hogy az eddigi úszatóni majornál, Kórógy szentgyörgy név alatt új megálló helyet engedélyezett. A megálló helyen csinos váróterem fog épülni melynek előállítási költsége 2900 koronába kerül. Ezen összeg feléti Szegvár másik feléti pedig a h. é. vasút érdekeltség a tartalék tőkéből fizeti. Ez összegből a gróf Károlyi László uradalma 817 koronát fedez. Ez az összeg egészen Szegvár község javára esik. Egyelőre csak perron készült, azonban a vasútigazgatóság már előzetesen kötötte váróterem építését is. Erre vonatkozólag — a költséget tekintve — az összes érdekeltek már is előzetes garanciát vállaltak. Mi azt hisszük, hogy ezen megálló helyen a személyforgalom oly nagy fog lenni, hogy a váróterem kiépítése még a nyári munkaidő beállta előtt szükségessé fog válni.

— Azok a hátralékos adózók, a kik rendszerint újévkor szokták munkadíjukat megkaphni, vagy számlájuk ilyenkor nyer kielégítést, jól teszik, ha adótári tozásukat mielőbb lefizetik, mert bár az adóügyi tanácsnok saját felelősségére eddig a hasznát engedélyeztet is, azok ellen, a kik az újévi aprópenzből az állam és város szükségleteire nem hajlandók juttatni: kérielhetlen szigorral fog eljárni.

— Népmozgalmi kimutatás 1911. évben: Született összesen 962 gyerek, vagyis Reform. fiú 231, leány 228, összesen 459. R. kath. fiú 298, leány 237, összesen 475. Agostai ev. fiú 5, leány 7, összesen 12. Izraelita fiú 9, leány 6, összesen 15. Gör. keleti leány 1, összesen 1. Halva született összesen 26, vagyis Reform. fiú 7, leány 7, összesen 14. R. Kath. fiú 6, leány 5, összesen 11. Izraelita fiú 1, összesen 1. Törvénytelen született összesen 64, vagyis, Reform. fiú 18, leány 19, összesen 37. R. Kath. fiú 13, leány 14, összesen 27. Keresztülés 16 esetben és pedig Reformatus 6, R. katolikus 9, Izraelita 1. Hazassagot kötött 280 pár, vagyis Reformatus—Reformatus 103, Rom. kath. —Rom. Katolikus 92. Agostai ev.—Agostai 2. Izraelita—Izraelita 1. Gör. keleti—Gör. keletivel 1 Reform.—R. katolikus 64. Reform.—Agostai 5. Reform.—Gör. keletivel 3. Reform.—Unitáriussal 5. R. katolikus—Agostai 5. R. katolikus—Izraelita 1. R. katolikus—Fel. kivüivel 1. R. katolikus—Gör. keletivel 1. Vegyes házaspárok közül a születendő gyermekek vallására nézve meggyőzés jött létre 47 esetben; és pedig a reformatusok javára 21. Római katolikusok javára 23. Agostai evangélikusok javára 2. Gör. keletiek javára 1. Elhalt összesen 708 egyén vagyis Reform. férfi 180, nő 202 összesen 382. R. Katolikus. férfi 155; nő 141 összesen 296 Agostai ev. férfi 6, nő 5, összesen 11 Izraelita férfi 4, nő 3 összesen 7 gör. keleti férfi 8 nő 7 összesen 10 Öngyilkos lett 19 egyén ebből Reform. férfi 7 nő 2 összesen 9 R. Kath. férfi 1 nő 6 összesen 7 Agostai ev. férfi 2 összesen 2 Gör. keleti férfi 1 Erzsékes halálal kimut Reform. nő véletlen halállal meghalt 8 ebből ref. férfi, 3 Rom. kath. férfi 5. Az Elhaltak közül helybeli lakos volt összesen 674 vidéki 82

A vidéki lahos halottak legnagyobb része megyebeli volt s a kórházban halt meg. Ezek szerint a vidéki halottak számának levonása után Szentesen, 1911-ben a természetes szaporodás volt 308.

— **Tolvajlás.** Egy szegény 9 éves leány tévedt nagyon korán a rossz útra, két helybéli piactéri üzlet elől lopott el különféle portékákat s ezek között egy vékányi darát is. A szegény kis leány bevallotta bűnét, azonban koránál fogva meg nem lehet büntetőjogi felelősségre vonni. A kis leányt valószínűleg más csábította rá a lopásra s a rendőrség ez irányban már helyes nyomon is jár.

— **A tuberkulózis eleni küzdelem országos bizottságának ajánlása.** (Valamennyi törvényhatóságnak) Engedve annak a több oldalról ismételt megnyilvánuló kívánságnak, hogy a tuberkulózis leküzdésén fáradozó különböző egyesületek, melyek eddigelé összekötő kapocsnélkül szétszórtan működnek, egy országos szervezetben egyesíttessenek; megalkotottam a „Tuberkulózis elleni küzdelem országos bizottságát”. Ezzel módot nyújtottam arra, hogy az egymástól függetlenül és gyakran eltérő alapon működő társadalmi egyesületek ezentul azonos elvek szerint s egységes vezetés alatt folytassák megkezdett nemzetmenő munkájukat. Ez a küzdelem eddig sem volt meddő, s hivatali elődeim kétségess erkölcsi és janyagi támogatásának megvolt az az eredménye, hogy a tuberkulózis okozta halálozás országos átlaga, amely az előző 5 évben 10,000 előre számítva 38-at tett ki, a utolsó 5 évben fokozatosan csökkenve, 1909-ben már 35-re szállott le, ami kerek 18 millió lakásra számítva, évenként több mint 5000 halálesettel való javulást jelent. Annál több tehát a kilátás és a remény, hogy a közös célra vállalt erővel munkálkodó egyesületek összetett működése az említett kezdeti eredményt mihamar túl fogja szárnyalni. A tuberkulózis elleni küzdelem országos bizottságára és az annak kebelében fenálló központi bizottságra hárul ezentul a feladat, hogy Müller Kálmán dr. báró főrendiházi tag s az országos közegészségi tanács elnökének, mint kormánybiztosnak vezetés alatt a tuberkulózis leküzdésére irányuló mozgalmat továbbfejlessze, szervezze és irányítsa. Miután az ily nagyarányú országos mozgalomnak csak akkor van kilátása a sikerre, ha azt támogatják mindazok, akiknek modjukban áll a cél elérésére tettekkel is közreműködni, szükséges, hogy az említett bizottság működése és törekvései minden részről jól megérett pártfogással találkozzanak. Fölhívom tehát a címet, hogy a „Tuberkulózis elleni küzdelem országos bizottságát” tisztán közérdeklű és valóban nemzetmentő működésében a legmelegebb jóindulattal támogassa, annak törekvéseit saját hatáskörében s a maga részéről is telhetőleg előmozdítsa és hasson oda, hogy a törvényhatóság közönsége a tuberkulózis pusztításainak csökkentésére irányuló mozgalmat ne csak éber érdeklődéssel kísérelje, de abban tevékeny részt is vegyen. Az említett bizottságnak, amely közvetlen megkereséseket készséggel intéz el, hivatalos helyisége: Budapest VIII. kerület, Főherceg Sándor-utca 2. szám alatt van, Jakabffy s. k. államtitkár.

1912—ü. 1911.

Hirdetmény.

Felhivatnak mindazon adózók, kiknek betáblázott tartozásuk van, hogy azt a városi adóhivatalban 1912. évi január 31-ig okvetlen bejelentésék, mert különben pótdadó leengedésben nem részesülnek.

Szentés, 1911. dec. 30.

5—1 **Farkas Mihaly**
adóügyi took.

Szentés város rendőrkapitányságától.

6143—kap. 1911. sz.

Felhívás.

Felhívom az összes háztulajdonosokat és a járdavonal mentén üzlethelyiségekkel bíró egyéneket, hogy házuk, telkük illetve üzlethelyiségük előtti járdáról a h a v a t, sarat mindennap reggel 8 óráig takarítsassák el, a sikamlós, csúszós járdát homokkal fő részporral, vagy hamuval hintsék be, mivel ellenesetben a járdáta mulasztók kárára és költségére hatóságilag fogom letakaríttatni, azonfelül az illetőket szigorú pénzbüntetéssel fogom sújtani.

Szentés, 1911. december hó 29-én

3—1 **Zilahy**
r. főkapitány.

Uri ruhát

mérték szerint legelőnyösebben készít

Bajomi Nagy Lajos

szabómester. Szentés. Sarkadi u. 1. sz.

Bútorok.

Hálók, ebédők, úrisztoák, szalónok, teljes szálloda, kúrház, vendéglő és kastélyberendezések, va- és rézhőtorok, szőnyegek, függönyök, csillarak és zingorok szállíttatnak bár hova

kézpénzért vagy rendkívül előnyös fizetési feltételekkel.

Diszes, nagy bútoralbum 1 kor. Teljes berendezésnél utazó mintákkal díjmentesen küldetik bárhova.

Modern lakberendezési vállalat.

Budapest, IV. Gerlőczy utca 7. sz. (Központi városháza mellett.) 1—40

Több rendbeli lakás kiadó

április 24-től Kossuth-út 15. sz. alatt kettő 3—3 szobás hozzátartozó mellék-helyiségekkel fürdő szobával vízvezeték és vilány bevezetve, három 2—2 szobás lakás, négy 1 szobás mindegyik hozzátartozó mellék-helyiségekkel, vízvezeték villanlyal. Tudakozódni lehet Kossuth-utca 19. szám alatt Tary Ernő főhadnaggyal.

Nyomatott a „Szentés és Vidéke” könyvnyomda gyorsajtóján Szentésen 1912.

Első Szentési Kenyérgyár Részv. Társ. Gazdák

Figyelmébe! Korpa

Kenyérgyári (Zsoidos-féle) első rendű lisztes, mázsája 16 K Back-féle szegedi, mázsája 15 K

Gazdaszonyok Figyelmébe Lisztek

az ujévünnepekre kitűnő minőségben, szám szerint.

Kása

a disznóölésekre friss őrlés kilónként 32 fillér.

Tarhonya

bő tojáshozzáadással, 0-ás lisztből kilónként 90 fillér.

Párkorpa

házi kenyérsütéshez, komlóvirággal készítve kilónként 80 fillér. Mindezek az árúk, valamint kitűnő izletes fehér és barna kenyérünk kaphatók a

gyári üzletekben piactéri üzletünkben és viszonteladóinknál

kiknek üzlete piros-zöld színű Korona-Kenyér feliratú táblával van ellátva.

Tisztelettel :

Első Szentési Kenyérgyár R. T.

Feloldós szerkesztő: **BANFALVI LAJOS.**

Kiadótulajdonos a „Szentés és Vidéke” könyvnyomda

Gróf Bolza József

tiszakürti nagybirtokos úrnak a Tiszasági határban, mintegy 1080 magyar holdat kitevő legelő és kaszáló birtoka hosszabb időre haszonbérbe kiadó.

A haszonbérlet iránt érdeklődők értekezhetnek **Koválik József** intézmény megbízottal Tiszaugon, hol a bérleti feltételek is megtekinthetők. 10—1